

Informasjon vedrørende nye retningslinjer for avl og oppdrett.

Avlsrådet tok kontakt med NKK's avlskonsulent/veterinær for å få klargjort ting rundt klubbens anbefalinger for avl og oppdrett. Spesielt med tanke på DNA tester.

Vi spurte om hvordan hun så på de retningslinjene vi hadde, og om NKK krever at det skal DNA testes for alle recessivt nedarvbare sykdommer uten unntak.

Svaret vi fikk var som følger:

De etiske grunnreglene sier at bærere av recessive sykdommer må parres med en hund som er helt fri for sykdomsmutasjonen. Dette er en regel som må overholdes.

Regelen sier imidlertid ikke at det er et mål at flest mulig hunder DNA-testes. Det er først dersom man har testet en hund, og fått bekreftet at den er bærer, at en slik regel vil gjelde. I enkelte raser finnes ingen egnede gentester.

NKK sier at DNA tester er først og fremst aktuelt for sykdommer som er et stort og vesentlig problem for rasen. Ingen av de sykdommene som ligger i Labogen sin colliepakke kan anses å være det.

NKK er mye mer opptatt av at man ikke begrenser genpool på rasene for mye med tester som ikke anses som nødvendige pr dags dato. Det er spesielt viktig nå som det åpnes for kort/lang parringer at vi ikke «kaster bort» denne muligheten til å utvide genpoolen med å begrense med andre krav.

Om DNA-test for CEA sa hun følgende:

Forskning fra Danmark har vist at DNA-testen for CEA fungerer dårlig for collie langhår, og ikke gir et sikkert bilde på om hunden er affisert eller ikke. Jeg vil derfor mene at øyelysning av valper er et mye bedre avlsverktøy for collie enn DNA-test, og at alle valper bør øyelyses med tanke på å avdekke mulig CEA. Vi vil vurdere å fjerne DNA-testen fra Dogweb, ettersom vi ikke ønsker å registrere resultater fra tester som ikke fungerer for den aktuelle rasen (testen fungerer imidlertid utmerket for eksempel border collie).

<https://dsvo.dk/projects/collie-eye-anomali-cea/?fbclid=IwAR14ngtsyYPAKgvZHPMjVcCCYqw0SvGUesaX8os8g67RX9qfJZCD8wHGUYA>

Når det gjelder rcd2-PRA er dette ikke å forveksle med den type PRA som har dukket opp på collie nå. Denne DNA-testen viser ikke den nye typen PRA. Den Svenske Kennel Klubben godtar ikke denne DNA testen for rcd2-PRA da de ikke anser denne som validert igjennom forskning. rcd2-PRA kan heller ikke anses som et stort problem på collie i dag.

IPD - Inflammatory Pulmonary Disease - er en form for gjentagende lungebetennelse. Typiske symptomer er hosting, snørring, grunn pusting og feber. Symptomene kan vise seg allerede ved noen dagers alder. Sykdommen responderer på antibiotika men kommer fort tilbake. Det er vanskelig å finne opplysninger på hunder som er blitt syke så en kan ikke si at dette er en sykdom som er et stort problem på collie. I en undersøkelse gjort i Tyskland fant de 3 hunder som var syke. To av disse var fremdeles i live etter 2 års alder.

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6723478/?fbclid=IwAR1VF9vuw4AU2cK7qTdLJ8QnX6xXIMxZ2WyPols0X4sGCOAfQuBhzs6HD3I>

DM – Degenerative Myelopathy - Sykdommen er ansett som autosomal recessivt nedarvbar. Dette betyr at en hund som arver to kopier av samme genmutasjon, (en fra far og en fra mor) vil ha en økt risiko for å utvikle sykdommen. En vet ikke nok om sykdommen til å fastslå eksakt arvegang, og det antas at miljøfaktorer eller annen genetisk innflytelse også kan bidra til om sykdommen utvikles. Når andre faktorer enn to kopier av samme genmutasjon kan bidra til at sykdommen utvikles er det usikkert om to kopier er nok for å utvikle sykdommen. Samtidig er fravær av de samme kopier ikke en garanti for at sykdommen ikke utvikles. DNA-testen viser ikke om en hund har en eller to kopier av genmutasjonen, men om den har et protein som heter SOD1. Testen viser derfor ikke en klar sammenheng mellom sykdom og genmutasjon. Det viser seg også at testen er godt egnet for f.eks. schäferhund men ikke så godt egnet for collie. Flere laboratorier har ikke DM på sin liste over DNA-tester i colliepakker.

DMS – Dermatomyositis - Det er en autoimmun sykdom på collie og shetland sheepdog, og kan vise forskjellige tegn enten tidlig eller senere i livet. Kan ofte bli feil diagnostisert som hot-spot, allergi m.m. Det må tas biopsi og sendes inn for å få diagnosen bekreftet. Sene stadier av sykdommen gir også samme symptomer som DM med manglende koordinering av bakparten, her på grunn av at sykdommen angriper musklene. Hunder som har fått påvist sykdommen DMS og dennes foreldre skal ikke brukes i avl. Testen er en markørtest som viser lav, middels eller høy risiko for å utvikle sykdommen. Hunder som har fått påvist DMS skal ikke brukes i avl.

MDR1 – Multidrug Resistance Mutation - anses ikke som en sykdom, men en defekt. Denne gjør at hunder kan bli syke av forskjellige legemidler.

<https://www.collielife.com/Health/MDR1leaflet.pdf>

Øyelysing

Vi øyelyser valper og har derfor et godt forsprang på mange andre raser.

Avlsdyr bør øyelyses igjen før de går i avl og ved 5-6 års alder. Sistnevnte for å avdekke eventuell PRA.

Hunder som ikke går i avl anbefales øyelyst igjen ved 5-6 års alder.

En bør tilstrebe å overholde autoriserte øyelyseres anbefaling om at hunder med CRD skal parres med hunder som er fri for CEA. (på øyelysing) Det bør jobbes systematisk for å gradvis øke andelen hunder som er fri ved øyelysing. Dette kan gjøres ved å prioritere å beholde valper som er frie med tanke på avlsdyr, velge avlspartnere som er frie, og eventuelt bruke hunder fra annet hårlag om det er lettere å finne frie partnere der.

HD

Alle hunder som skal gå i avl skal ha kjent HD status, det anbefales å bruke A/B. C kan brukes med forsiktighet, og alltid med en partner som er røntget fri.

Der det foreligger HD-indeks bør den ligge på minimum 200 totalt.

Utarbeidet etter råd og gjennomgang sammen med NKKs avlskonsulent/veterinær.

NCK Avlsråd Mai 2023

Teoretisk arvegang på recessivt nedarvbare sykdommer.

Genetisk fri

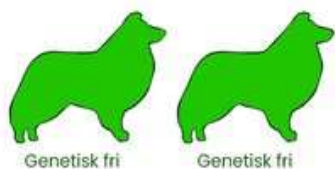
Bærer

Affisert

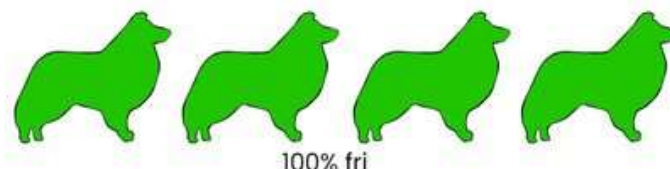
Foreldre

Statistisk sannsynlig avkom

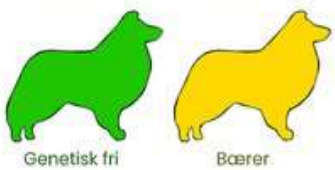

Genetisk fri

Genetisk fri

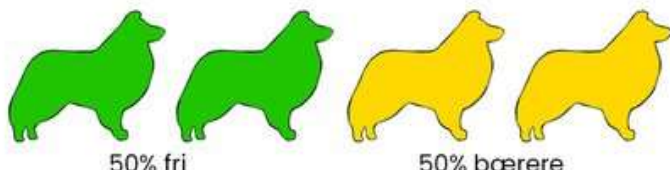

100% fri

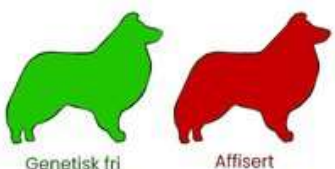
Genetisk fri

Bærer

50% fri

50% bærere

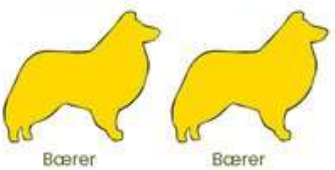

Genetisk fri

Affisert

100% bærere

Bærer

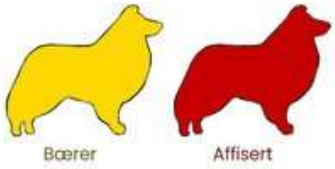
Bærer

25% fri

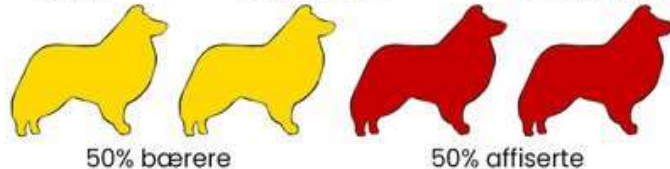
50% bærere

25% affiserte

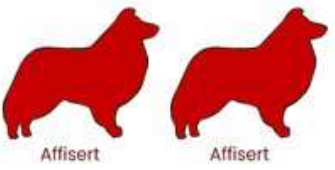
Bærer

Affisert

50% bærere

50% affiserte

Affisert

Affisert

100% affiserte